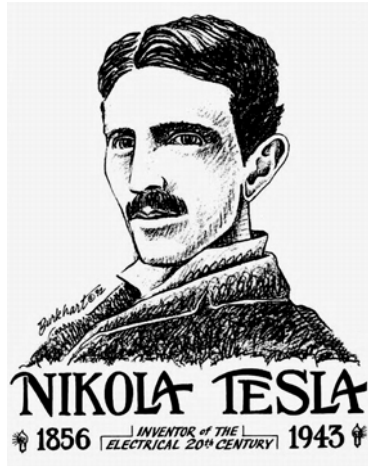

2006. – Godina Nikole Tesle ¹⁾

Nikoli Tesli, znanstveniku i izumitelju svjetskoga značaja, rođenom 10. srpnja 1856. godine u Smiljanu, Republika Hrvatska posvećuje 2006. godinu, temeljem prijedloga kojeg je Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora razmotrio i potvrdio na 17. sjednici (održanoj 16. studenog 2005.), a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, godinu 2006. "Godinom Nikole Tesle" u Republici Hrvatskoj. Odlukom o proglašenju utemeljen je Provedbeni odbor za obilježavanje Godine Nikole Tesle u Republici Hrvatskoj pri Hrvatskom saboru. Također je utemeljen i Organizacijski odbor sastavljen od predstavnika Hrvatskog sabora, Vlade Republike Hrvatske, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te pojedinaca i predstavnika uglednih znanstvenih organizacija i institucija.

Istom je odlukom zaduženo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa da, u suradnji s Ministarstvom kulture, operativno provodi program kojim će se obilježiti Godina Nikole Tesle.

Tesline su riječi: "moj je projekt bio usporen zakonom prirode. Bio je mnogo ispred svog vremena". Tesla je samoga sebe radije definirao kao "otkrivača" nego "izumitelja", smatrajući da otvara putove drugima. Tesli se danas, s opravdanim utemeljenjem, spominje i kao "čovjeka koji je izumio dvadeseto stoljeće". No bogatstvo njegovih otkrića upućuje i na to da, ne samo da je "izumio dvadeseto", već i dvadeset i prvo stoljeće jer se značajnost nekih njegovih otkrića tek spoznaje.

Mnogi su već rekli da je Nikola Tesla bio ispred svoga, a vjerojatno i našeg vremena kao vizionar i znanstvenik. Njegov ideal bio je služiti čovjeku i čovječanstvu. Počasni doktorat Sveučilišta u Zagrebu stekao je 1926. Umro je 7. siječnja 1943. u New Yorku. U trenutku smrti bio je osoba koja je imala najveći broj patenata registriranih u SAD.

Uz rad Nikole Tesle veže se oko 700 patenata, a Teslina otkrića obuhvaćaju: elektromagnetsku zavojnicu, indukcijski motor, višefaznu izmjeničnu struju, fluorescentno svjetlo, vakuumsku fotografsku cijev, bežičan prijenos električne energije, radio, daljinsko upravljanje kao temelj današnje znanosti o robotici, kozmičke radio valove i uporabu ionosfere u znanosti.

Nikola Tesla

A model of Tesla's first AC motor generator patented in 1888.

"Were we to seize and eliminate from our industrial world the results of Mr. Tesla's work, the wheels of industry would cease to turn." —R. A. Tolson

A profile inventor of keen intelligence and exceptional insight, Tesla patented more than 700 inventions in his lifetime. He was born in Croatia and immigrated to the U.S. in 1864, bringing with him a discovery that would transform the world. By 1874, direct current (DC) technology was used in many industries, but only with minor success. What was needed was an alternating current (AC) motor and unlimited electrical energy to power industry. Tesla's discovery of the rotating magnetic field principle brought forth the AC motor and polyphase AC, the worldwide standard. He then turned his attention to high-frequency research and discovered the klystron circuit, the foundation of all radio communication.

Tesla's name of the century antenna concept for worldwide communication located at Shekhan, Long Island, NYC. Financier J.P. Morgan withdrew funding; therefore, the tower was never completed.

The first modern polyphase AC generating station harnessed the power of Niagara Falls in 1895, utilizing Tesla's patented AC patents, which completely superseded in 1902, a surpassed all the electrical power generated by 31 states, marking the age of modern electrical power.

1856 Tesla develops a the...
1857 Tesla invents his first motor...
1858 Tesla receives patent for polyphase AC...
1859 Tesla invents the...
1860 Tesla...
1861...
1862...
1863...
1864...
1865...
1866...
1867...
1868...
1869...
1870...
1871...
1872...
1873...
1874...
1875...
1876...
1877...
1878...
1879...
1880...
1881...
1882...
1883...
1884...
1885...
1886...
1887...
1888...
1889...
1890...
1891...
1892...
1893...
1894...
1895...
1896...
1897...
1898...
1899...
1900...
1901...
1902...
1903...
1904...
1905...
1906...
1907...
1908...
1909...
1910...
1911...
1912...
1913...
1914...
1915...
1916...
1917...
1918...
1919...
1920...
1921...
1922...
1923...
1924...
1925...
1926...
1927...
1928...
1929...
1930...
1931...
1932...
1933...
1934...
1935...
1936...
1937...
1938...
1939...
1940...
1941...
1942...
1943...

Uz rad Nikole Tesle veže se oko 700 patenata

Do danas je Tesli u više navrata odano priznanje davanjem njegova imena npr. jedinici za magnetsku indukciju (T – tesla, 1960.), jednom krateru na Mjeseću, te jednom asteroidu, znanstveno-istraživačkim ustanovama, kao i brojnim građevinama i muzejima posvećenim njegovim otkrićima. I pored toga u mnogim je situacijama bio zanemaran i negiran.

Godina Nikole Tesle je prigoda za cjelovito obilježavanje djela Nikole Tesle ne samo kao znanstvenika i izumitelja već i kao istaknutoga domoljuba.

¹⁾ Kompilaciju priredio M. Kljajin prema novinskim napisima i napisima na Internetu u prigodi obilježavanja 2006. kao "Godine Nikole Tesle" u Republici Hrvatskoj.

*Spomenik Nikoli Tesli u Zagrebu, Masarykova ulica
(fotografija: B. Kljajin, lipanj 2006.)*